

Els altres cristians

Lluís Busquets i Grabulosa, professor i escriptor, va néixer a Olot el 1947 ROBERT RAMOS

HERETGES, PERSEGUITS I EXCOMUNICATS. LA CARA OCULTA DE LA HISTÒRIA DE L'ESGLÉSIA
Lluís Busquets i Grabulosa
Editorial: Proa
Barcelona, 2015
Pàgines: 575
Preu: 21 euros

Dóna gust de llegir un assaig en català que tingui volada intel·lectual i connecti tan directament amb un debat internacional sobre el mateix tema. És justament el que he pensat després de llegir l'ambiciosa obra de repertori *Heretges, perseguits i excomunicats. La cara oculta de la història de l'Església*, de Lluís Busquets i Grabulosa.

Fa més d'una dècada que Busquets va publicant una sèrie d'assaigs que tenen el denominador comú d'exposar a la llum del dia *la cara oculta* de la història de l'Església i, amb *Heretges, perseguits i excomunicats*, ens ha ofert la seva obra de més abast i envergadura. I no hem de pensar que l'autor porta a terme les seves indagacions des de la denúncia, el ressentiment o el sensacionalisme. De cap de les maneres. Busquets furga i furga com a creient i fidel perquè vol saber i vol que sapiguem tota la veritat sobre la qüestió.

En aquest sentit, metodològicament cal situar l'autor a la cruïlla on arriben a un peculiar punt d'intersecció els camps de l'holisme i el relativisme. Com a holista, Busquets creu que mai podem conèixer a fons la història de l'Església si no partim d'una actitud inclusiva i no superem els obstacles de la radicalitat excoent que ha predominat fins ara. I com a relativista Busquets creu que hem de procedir amb

moltíssima cautela a l'hora de fer anar els conceptes d'ortodòxia i heterodòxia perquè no són termes completament unívocs perquè tot depèn del nostre punt de vista o d'apriorismes arrelats a la tradició. El nostre autor s'esforça, amb èxit, per assolir l'equanimitat.

Heretges, perseguits i excomunicats. La cara oculta de la història de l'Església destaca per diversos factors: la capacitat crítica, analítica i organitzativa, a partir d'una decidida voluntat panoràmica que només es

pot qualificar de generosíssima. També hem de ressaltar la claredat estilística i l'enfocament pedagògic que confia en la intel·ligència dels lectors.

Busquets enceta la seva magna obra posant el cascavell al gat a base de definir de manera encertada *ortodox* i *heterodox*. I després fa un exhaustiu resseguiment històric de l'heterodòxia des dels orígens del cristianisme fins a l'època actual del papa Francesc, passant per l'edat mitjana, el Renaixement, el barroc, la il·lustració i els segles XIX i XX.

Obra original i oberta de mires

Com era d'esperar, una obra tan original, de mires tan amples, per força havia de tenir les seves limitacions. A vegades, l'autor no aprofundeix prou en certs aspectes, com ara el paper decisiu d'Ireneu en determinar els quatre evangelis prescriptius, o el rerefons econòmic de la croada contra els càtars. En altres moments, no dóna prou importància a fets determinants com el joc de la puta i la ramoneta entre Mussolini i el Vaticà. En algun cas, per fortuna pocs, obvia completament elements essencials per al seu discurs com l'aparició del judaisme messiànic. En certs capítols, com ara els que tracten de la guerra i la postguerra a Catalunya, l'autor, per proximitat i entusiasme, s'estén més aviat massa. I de vegades la seva investigació, potser massa apressada, el porta a divulgar dades inexactes, com és el cas de la xifra de les execucions de protestants per part de Maria Tudor en el moment d'accedir al tron com a Maria I d'Anglaterra. Busquets ens informa que van ser 200, quan John Foxe, a *Actes and monuments*, l'obra coneguda popularment com a *Book of Martyrs* (1563), en documenta, amb noms i cognoms 284 i ara sabem que van ser moltíssims més, cap a uns 800. *

NUTRICIÓ / RECEPTARIS EVA GARCIA PAGÁN

Desintoxicar i nodrir

El quart volum de la croada anticàncer de la doctora granadina Odile Fernández (*Guía práctica para una alimentación y vida anticáncer*) condensa tot allò aportat en els llibres anteriors en la seva justa mesura. Ni massa científic ni únicament un receptari, és una bona glossa de les investigacions d'aquesta metgessa a qui l'any 2010 li van diagnosticar un càncer amb metastasi de difícil curació i que va aplicar allò après en estudis científics i articles mèdics fins a aconseguir sanar-se. Les recomanacions no se centren únicament ja en l'alimentació per prevenir la

malaltia o per potenciar els efectes de les diferents teràpies en la lluita contra el càncer, també en un estil de vida en què el benestar emocional hi juga un paper important, ja sigui a través de la meditació o eliminant pensaments tòxics. Urano, que ha publicat l'obra de moment únicament en castellà, en prepara una edició en català per al març del 2016.

Fernández també és autora del pròleg d'un altre llibre que

GUÍA PRÁCTICA PARA UNA ALIMENTACIÓN Y VIDA ANTICÁNCER
Odile Fernández

Editorial: Urano
Pàgines: 336
Preu: 16 euros

DETOX SEN
Núria Roura

Editorial: Urano
Pàgines: 288
Preu: 23 euros

segueix un dels principals paràmetres de l'alimentació anticàncer, l'eliminació de toxines. *Detox SEN* és un volum de la *co-ach* nutricional vigatana Núria Roura l'objectiu del qual és donar una pauta gairebé mastegada per a la desintoxicació del cos. Vaja, que tan sols la mandra pot fer fracassar el lector en el seu pla per fer neteja integral per dins i per fora, ideal ara a la tardor, seguint l'estil SEN (saludable, energètic i nutritiu). *